1. **AMAÇ**: Hastane eczanesinden yatan hasta tedavisi için yapılan ilaç çıkış işlemlerinde, doğru hasta, doğru ilaç ve doğru doz uygulaması dikkate alınarak, hasta güvenliği ve ilaç güvenliği kapsamında işlemlerin standardize edilmesi
2. **KAPSAM**: Bu talimat Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkanlığına bağlı tüm sağlık tesislerinde eczaneden servise ilaçların ve tıbbi sarf malzemelerin hasta bazlı çıkışını kapsar.
3. **KISALTMALAR:**

SUT: Sağlık Uygulama Tebliği

HBYS: Hastane Bilgi Yönetim Sistemi

EHU: Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı

4. **SORUMLULAR:**

- Hastane Yönetimi
- Eczacı ve eczane personeli
- Servis sorumlusu ve tüm yardımcı sağlık personelleri
- Hekim

5. **FAALİYET AKIŞI:**

5.1. Hasta için uygun tedavi belirlendikten sonra hasta tabelasına tedavi şeması doktor tarafından yazılır, kaşelenir ve imzalanır. Hastanın yanında getirdiği ilaçlar hemşire tarafından miat kontrolü yapıldıktan sonra "İlaç Teslim Alma Formu" ile teslim alınır ve hasta tabelasında hastaların yanında getirdiği ilaçlar belirtilir.

5.2. HBYS sistemi üzerinden hasta adına sistem şifresi veya e-imza ile hekim tarafından ilaçlar talep edilir. Hasta yanında getirilen ilaçlar için istem yapılmaz.

5.3. Hasta tabelasındaki ilaçların HBYS' deki istemler ile uyumlu olup olmadığı (etken madde, doz, uygulama yolu) kontrol edilir.

5.4. Hasta yanında getirilen ilaçlar ile talep edilen ilaçlar arasında etkileşim ve geçimsizlik kontrolü yapılabilmesi için HBYS’ ye “Hastanın yanında getirdiği ilaçlar” başlığı altında girişi yapılmalıdır. (HBYS eczane modülünde hastaya ait istem incelendiğinde “Hastanın yanında getirdiği ilaçlar” başlığı görülmelidir.)

5.5 Eczanede istemler eczacı tarafından karşılanmalıdır. İstemler karşılanırken;

5.5.1. SUT hükümleri doğrultusunda endikasyon uyumu,

5.5.2. İlaç-ilaç, ilaç-besin etkileşimi talimatı doğrultusunda etkileşim,

5.5.3. İlaçların maksimal doz, (Öneri: HBYS’deki stok kartlarına maksimum dozların eklenmesi ve maksimum dozun aşıldığı durumda sistemin uyarı vermesi) (HBYS’ de Maksimum doz hesabı 24 saatlik periyoda göre yapmalıdır.)

5.5.4. EHU onayı gerektiren ilaçların onay süreci,

5.5.5 Tahlil sonucu göre ilaç izlemi, (Örn. Dar Terapotik Aralıklı İlaçlar) (Hastaların tahlil sonuçları HBYS eczane modülünde görülmelidir.)

5.5.6 Uzman hekim raporu gerektiren ilaçların uygunluğu kontrol edilmelidir.

Yapılan bu kontroller sonucunda uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, HBYS eczane modülünde hasta talep ekranından “Geri bildirim” özelliği ile ilgili hekime tepsit edilen uyumsuzluk ve

nedeni açıklanarak bildirim yapılır. Gerekirse telefon ile ilgili hekime geri dönüş yapılır. Uyumsuzluk giderildikten sonra ilaç istemi onaylanıp hazırlama aşamasına geçilir. Yapılan geri bildirim ve cevapları sistem üzerinden kayıt altına alınır.

5.6. Narkotik ve Psikotrop ilaçlarda ayrıca Narkotik İlaç İstem Formu da kontrol edilerek ilaçlar imza karşılığı servis sorumlu hemşiresine elden teslim edilir.

5.7. Talep edilen ilaç Mor Reçeteye Tabi Kan Ürünü ise hasta adına yazılı tabela ile uyumlu, istenilen bilgilerin eksiksiz doldurulmuş olduğu mor reçetenin dört nüshasının da koçanı ile birlikte eczaneye gönderilmesi gereklidir. Endikasyon uyumunun kontrolünden sonra reçetenin eczacı tarafından ilgili kısımları doldurularak imzalanır ve bilgiler "Mor Reçeteli İlaç Takip Formu" na da kaydedilir. İlaçların kupürleri hasta dosyasına takılmak üzere kesilir. Reçetenin bir nüshası Sağlık Müdürlüğüne gönderilmek üzere, bir nüshası eczanede dosyalanmak üzere ve bir nüshası da hasta dosyasına takılmak üzere alınır, son nüsha koçanda bırakılır.

5.8. Talep edilen ilaç Turuncu Reçeteye tabi bir ilaç ise hasta adına yazılı hasta tabelası ile uyumlu, istenilen bilgilerin eksiksiz doldurulmuş olduğu hastaya ait hemofili karnesinin dört nüshasının da koçanı ile eczaneye gönderilmesi gerekmektedir. Reçetenin eczacı tarafından doldurulması gereken kısımları doldurulup imzalanınca, bilgiler "Hemofili Takip Formu" na da kaydedilir. İlaçların kupürü kesilerek hasta dosyasına takılır. Reçetenin bir nüshası Sağlık Müdürlüğüne gönderilmek üzere, bir nüshası eczanede dosyalanmak üzere ve bir nüshası da hasta dosyasına takılmak üzere alınır, son nüsha koçanda bırakılır.

Yapılan bu kontroller sonucunda uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, ilgili servis sorumlu hekim/hemşiresi ile iletişime geçilerek düzeltici işlemlerin başlatılması gerekir. Servisler tarafından düzeltme işlemlerinin tamamlanması sonrasında süreç tekrarlanır.

5.9. Tüm kontroller tamamlandıktan sonra ilaç hazırlama işlemine başlanır;

5.9.1. Servis talepleri HBYS' den gerekli onaylar yapılarak, liste olarak sistemden döküm alınır. Bu listelere göre hazırlanan ilaçlar, eczanede bulunan ilaç hazırlama bölümünde hasta bazlı olarak paketlere ayrılır. Hazırlanan bu paketlerin üzerlerine hasta bilgisi, ilacın adı, formu, dozu ve son kullanma tarihi gibi bilgileri içeren etiketler yapıştırılmalıdır.

5.9.2. Orjinal ambalajından (blister, şişe, kutu vb.) çıkarılarak servislere gönderilecek olan ilaçlar (tablet, kapsül vb.) ayrıca paketlenerek ilacın adı ve son kullanma tarihinin belirtilmesi gerekmektedir.

5.9.3. Soğuk zincire tabi ilaçlar hazırlanırken "Soğuk Zincir İlaçların Talimatı" nda belirtilen ilkeler gözetilir. Önceden hazırlanmaz ve bekletilmez. Buz aküsü ile birlikte indikatörlü etiket veya dijital dereceler ile servis sorumlu personeline teslim edilir.

5.9.4. Majistral ilaçlar kodekse uygun şartlarda ve oranlarda çalışılarak, ilgili ilaçlar ayrı bir bölümde hazırlanmalıdır. Bu işlem için kullanılan terazi, havan, erlenmayer, beher, spatül, huni, steril enjektör vb. malzemeler ilgili mevzuat hükümlerince düzenli olarak kontrol edilmelidir. Hazırlanan majistralin kullanım şekline göre etiketleme yapılmalıdır

5.9.5. Resmi tatil günleri öncesinde son mesai gününde yatmakta olan hastaların, maksimum 3(üç) günlük tedavisi için, HBYS 'de her gün için ayrı ayrı olacak şekilde hasta başı ilaç talebi ve çıkışı yapılır. Daha uzun süreli resmi tatillerde ise 3 günün sonunda eczane tarafından yeniden en fazla 3 (üç) günlük tedaviyi karşılayacak şekilde ilaç çıkışı yapılır. Süreç bu şekilde yönetilir.

5.10.İlaçlar servis sorumlu hemşiresine ya da idare tarafından görevlendirilen sağlık personeline sayım yapılarak imza karşılığı eczanede teslim edilmelidir.

DAYANAK:

1. Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Tıbbi Hizmetler Sunum Rehberi, 2013.
2. 12.04.2014 Tarih ve 28970 Sayılı Resmi Gazetede Yayınlanan Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik Madde 6 (c) Madde 7 (c)